

Фінансування капітальних інвестицій за рахунок бюджетних коштів здебільшого покладено на місцевий бюджет, що пов'язано з тенденцією до децентралізації місцевої влади.

В структурі капітальних інвестицій у м. Кременчуці переважають власні кошти підприємств (у 2014 р. 78%), асигнування з місцевого бюджету (у 2014 р. 10%).

Одним з головних джерел формування зовнішніх інвестиційних ресурсів міста є прямі іноземні інвестиції. Але останніми роками спостерігається скорочення участі іноземних інвесторів у економічному розвитку міста (таблиця 2).

Таблиця 2 – Динаміка зовнішніх капітальних інвестицій у м. Кременчуці

Показники	2012	2013	2014	Темп росту 2014/2012
За рахунок іноземних інвесторів - прямі іноземні інвестиції: в іноземній валюті (млн. дол. США)	92	87,3	61,4	0,67

Іноземні інвестиції у 2014 р. надійшли з 27 країн світу, однак більшу частку складає Кіпр – 63,4%.

Важливе значення у формуванні інвестиційних ресурсів мають бюджетні інвестиції, оскільки вони виступають не лише джерелом надходжень, але й здатні сприяти розвитку інвестиційної привабливості. На рис.1. представлена динаміка та структура бюджетних інвестицій у місті Кременчуці.

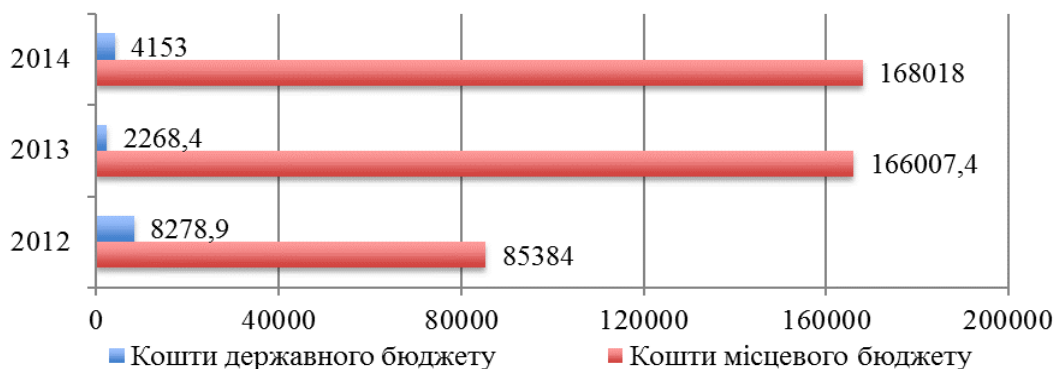

Рисунок 1 – Динаміка та структура капітальних інвестицій за рахунок бюджетних коштів

Отже, м. Кременчук, для фінансування розвитку міста має певні джерела інвестиційних ресурсів, але обсяги їх необхідно збільшувати і залучати додаткові, використовуючи сучасні фінансові інструменти.

Література:

1.Офіційний веб-сайт Кременчуцької міської ради. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kremen.gov.ua>

ВИТРАТИ НА ПЕК УКРАЇНИ ЗА БЮДЖЕТНИМИ ПРОГРАМАМИ

Жибер Т. В.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

Починаючи із 2002 року, звіти про виконання державного бюджету містять розподіл видатків за функціональною та програмною класифікаціями. Програмна класифікація включає групування за виконавцями програм та назви бюджетних програм,

що дозволило виокремити мету витрачання бюджетних коштів. Таким чином, було зроблено вибірку бюджетних програм, видатки за якими стосуються сфери паливно-енергетичного комплексу України. Отримана сума видатків не співпала із видатками на паливно-енергетичний комплекс за функціональною бюджетною класифікацією і виявилася більшою. Головною причиною є перехресне субсидування підприємств ПЕК у вигляді субвенцій місцевим бюджетам на закупівлю населенням різних видів палива та оплати житлово-комунальних послуг. Ці субвенції виконуються за програмами Міністерства фінансів України. На рис.1. показане співвідношення розрахованих за змістом бюджетних програм видатків на ПЕК України та видатків за функціональною класифікацією бюджету на підфункцію 0430 «ПЕК».

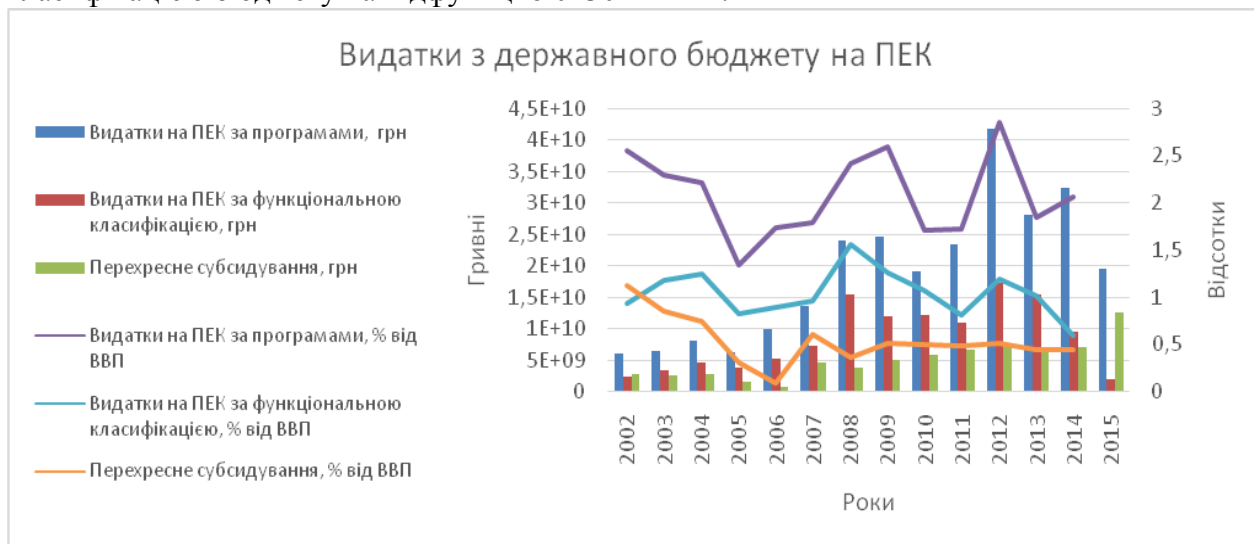

Рисунок 1– Співвідношення видатків з державного бюджету на ПЕК за програмною та функціональною класифікаціями

Крім перехресного субсидування, розрахунок видатків за бюджетними програмами дозволяє інколи знаходити досить цікаві видатки, що стосуються паливно-енергетичного комплексу, у непрофільних бюджетних установ. Наприклад, значний незбіг 2012 - 2014 років викликаний наявністю бюджетних програм із погашення заборгованості за проектами використання електроенергії, встановлення приладів обліку енергії, компенсації вартості теплової енергії через Мінрегіону, функціонування окремих агентств з управління зоною відчуження або вугільного нагляду. Також у останні роки значно активізувалося кредитування за бюджетними програмами у сфері ПЕК, але оскільки за бюджетною класифікацією видані кредити не враховуються у видатках, то видатки за функціональною класифікацією у звітах значно менші.

Звісно, такий механізм складання і виконання бюджету може бути зручнішим для виконавців бюджетних програм, але тоді функціональна класифікація бюджету, зокрема щодо ПЕК України, спрямована лише на економічну активність у сфері ПЕК і повною мірою не відображає всю суму видатків. Тобто, має низьку інформаційну цінність.

Разом з тим, саме за рахунок складання бюджетних програм ми можемо виокремити у звітах видатки на компенсацію підприємствам Нафтогазу, порахувати співвідношення видатків із бюджету на компенсацію вартості вугілля та реструктуризацію вугільної промисловості.

З самого початку запровадження бюджетних програм для державного бюджету висловлювалися нарікання щодо їх кількості. Велика кількість бюджетних програм ускладнювала життя фахівцям, що розробляли та виконували бюджет, а також бюджетним установам-виконавцям. Останнім часом, особливо починаючи із 2015 року, кількість бюджетних програм почала скорочуватися набагато швидшими темпами. З приблизно 1500 у 2002 році їх лишилася половина у 2016. Але, як показав аналіз, саме деталізація

бюджетних програм дозволяє виявити справжню бюджетну політику уряду, тому скорочений варіант бюджету на 2016 рік вже в укрупнених бюджетних програмах із трохи більш загальними назвами ховає ті видатки, які раніше виокремлювалися. І неможливо зробити детальний аналіз тенденцій, прозорість бюджету різко знизилася. Тепер навіть закон про публічну інформацію мало врятує, бо ми повертаємося до укрупнених статей видатків.

Повертаючись до видатків з державного бюджету на ПЕК України слід зазначити, що з 2008 року значно підвищилося кредитування інвестицій замість прямих видатків, але кредитів видано набагато більше, ніж повернуто. Так, кредитування з бюджету у ядерну галузь з 2010 року загальним підсумком склало 1 % ВВП, у електричну – до 0,5 % ВВП, кредитування на загальні потреби ПЕК у сфері енергоефективності теж склало близько 1 % ВВП. Але ці суми не показані в підфункції видатків на ПЕК, як і додаткова капіталізація Нафтогазу облігаціями уряду та борг холдингу перед Ощадбанком. Тому бюджетні видатки на ПЕК в Україні повинні відображатися більш прозоро та реалістично, щоб потенційні ризики, які накопичуються у галузі, можна було передбачити і прорахувати з самого початку.

Література:

1. Річні звіти про виконання Державного бюджету Державного казначейства України за 2002-2014 роки. Звіт за січень-грудень 2015 року.

МАКРОФІНАНСОВІ ІНДИКАТОРИ В УПРАВЛІННІ БЮДЖЕТНОЮ СИСТЕМОЮ ДЕРЖАВИ

Захожай К. В.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

Для аналізу й оцінки бюджетної системи у поточному та перспективному періодах широко використовують комплекс характеристик, за допомогою яких кількісно та якісно оцінюють процеси, що відбуваються на макрорівні. Такі характеристики дістали назву “індикатори бюджетної системи”. Під ними розуміють агреговані індекси динаміки складових бюджетної системи, які відображають стан кон’юнктури за окремими сегментами Зведеного, Державного та місцевих бюджетів України. Сукупність бюджетних індикаторів дає можливість поглиблено аналізувати розвиток бюджетної системи держави, виявляючи проблеми її функціонування.

Індикатори в системі бюджетування застосовуються для статистичного оцінювання поточного стану бюджетної системи держави; вони є вихідним пунктом для влади та інших урядовців для прийняття важливих управлінських рішень [1, с. 112].

Основним інструментом для ефективного формування, розподілу та використання бюджету будь-якого рівня є одержання інформації про розмір складових доходів і видатків, обсяги дефіциту (профіциту) та державного боргу, дотримання бюджетної безпеки держави.

Пропонується розглянути основні групи індикаторів Зведеного, Державного та місцевих бюджетів України (табл.1).

Макрофінансові індикатори базуються на макроекономічних і макрофінансових показниках, тобто складаються із сукупності відповідних показників (наприклад, як видно з табл. 1 індикатор бюджетного сектора базується на показниках дохідної частини бюджету, показниках видаткової частини бюджету, показниках дефіциту бюджету та показниках системи фінансування дефіциту бюджету).